

**3 Ποιήματα του Χοσέ Αντόνιο Ντάβιλα
3 Poemas de José Antonio Dávila**

**Μετάφραση Ανδρέας Καλογιάννης
Traducción Andreas Kaloyanis**

José Antonio Dávila fue un reconocido poeta puertorriqueño, nacido el 7 de octubre del año 1898 y fallecido el 4 de diciembre de 1941, durante la época del Posmodernismo poético de su país. Se crió en el seno de una familia de literatos, siendo su padre su mayor inspiración, en la ciudad de Bayamón, y en su juventud se trasladó a Filadelfia, Estados Unidos, para estudiar la carrera de Medicina. Una vez recibido, permaneció en Norteamérica para desempeñar su reciente título de médico, aunque no por mucho tiempo; una enfermedad le impidió continuar con sus ocupaciones profesionales y Dávila decidió volver a su país en el año 1930. Una década más tarde, cuando era aún muy joven, su salud cedió y el escritor perdió la vida. A modo de homenaje, su ciudad natal dio su nombre a una escuela y a una avenida. La mayor parte de su obra fue publicada luego de su fallecimiento y entre sus libros encontramos "*Los motivos de Tristán*", "*Poemas*" y "*Almacén de Baratijas*". Es también de su autoría la biografía de Mariano Feliú Balseiro, un músico y compositor coterráneo suyo. A continuación, es posible conocerlo a través de sus propias creaciones, con "*Cuando me vaya*" y "*Residuos*".

Ο Χοσέ Αντόνιο Ντάβιλα ήταν διάσημος Πορτορικανός ποιητής, γεννημένος στις 7 Οκτωβρίου 1898 και πέθανε στις 4 Δεκεμβρίου 1941, κατά την εποχή του ποιητικού Μεταμοντερνισμού στη χώρα του. Μεγάλωσε σε οικογένεια συγγραφέων, με τον πατέρα του να είναι η μεγαλύτερη έμπνευσή του, στην πόλη Μπαγιαμόν και στα νιάτα του μετακόμισε στη Φιλαδέλφεια των Ηνωμένων Πολιτειών για να σπουδάσει ιατρική. Μόλις αποφοίτησε, έμεινε στη Βόρεια Αμερική για να συνεχίσει το πρόσφατο πτυχίο του στην ιατρική, αν και όχι για πολύ καιρό· μια ασθένεια τον εμπόδισε να συνεχίσει τις επαγγελματικές του ασχολίες και ο Ντάβιλα αποφάσισε να επιστρέψει στη χώρα του το 1930. Μια δεκαετία αργότερα, όταν ήταν ακόμη πολύ νέος, η υγεία του υποχώρησε και ο συγγραφέας έχασε τη ζωή του. Ως φόρο τιμής, η γενέτειρα πόλη του έδωσε το όνομά του σε ένα σχολείο και μια λεωφόρο. Το μεγαλύτερο μέρος του έργου του εκδόθηκε μετά τον θάνατό του και ανάμεσα στα βιβλία του βρίσκουμε «Οι λόγοι του Τριστάν», «Ποιήματα» και «Αποθήκη με Μπιχλιμπίδια». Είναι ακόμη συγγραφικό του έργο η βιογραφία του Μαριάνο Φελιού Μπαλσέιρο, ενός μουσικού και συνθέτη συμπατριώτη του. Στη συνέχεια, είναι δυνατόν να τον γνωρίσουμε μέσα από τις δικές του δημιουργίες, με το «Όταν θα φύγω» και το «Υπολείμματα».

Cuando me vaya

Cuando me vaya, escóndeme en tus ojos: tras esas silenciosas amplitudes de tus mirares hondos y trigueños; llévame en tus más solas solitudes hecho rubor en tus deseos rojos; guárdame en algún viejo relicario junto a los besos que jamás me diste, fundido a algún impulso temerario que aún te reprocha lo que nunca hiciste...

Cierra, sobre el recuerdo que te deje, tu cofre de Pandora: que cuanto más me aleje me sientas más de cerca a cada hora.

Cuando me vaya, guárdame en tu pecho, tras el portón que cierran tus pestañas: para ir, como yedra, trecho a trecho cubriendo la pared de tus entrañas.

Que en tu ansia oculta y siempre preterida me derrita al calor de tu tormento, para llenar cual savia derretida, todas las grietas de tu pensamiento y todos los recodos de tu vida...

Que cuando cierres tu mirar trigueño pueda quedarme en tus reconditeces, como el hombre-imposible, el hombre-sueño que la vida destroza tantas veces...

Que al través de los años y el olvido siempre logres tener, no el recuerdo del hombre que yo he sido, sino el del hombre que yo pude ser...

Όταν θα φύγω

Όταν θα φύγω, κρύψε με στα μάτια σου: πίσω από εκείνη τη σιωπηλή αφθονία των σκοτεινών και βαθιών ματιών σου· πάρε με στις πιο μοναχικές σου μοναξιές που κοκκινίζουν στις κόκκινες επιθυμίες σου· φύλαξέ με σε κάποιο παλιό μενταγιόν δίπλα στα φιλιά που δεν μου έδωσες ποτέ, διαλυμένο με κάποια απερίσκεπτη παρόρμηση που ακόμα σε κατηγορεί για αυτό που ποτέ δεν έκανες...

Κλείσε, πάνω στη ανάμνηση που σου αφήνω, το κουτί της Πανδώρας· που όσο περισσότερο απομακρύνομαι με αισθάνεσαι όλο και πιο κοντά κάθε ώρα.

Όταν θα φύγω, φύλαξέ με στο στήθος σου, πίσω από τη θύρα που κλείνουν οι βλεφαρίδες σου· για να πας, σαν κισσός, από τέντωμα σε τέντωμα καλύπτοντας το τοίχωμα των σπλάχνων σου.

Που στον κρυφό και πάντα παραμελημένο πόθο σου με λιώνει στη θερμότητα του μαρτυρίου σου, για να γεμίσω σαν λιωμένος χυμός, όλες τις ρωγμές της σκέψης σου και όλες τις καμπές της ζωής σου...

Που όταν κλείνεις τα σκοτεινά σου μάτια μπορώ να μείνω στις ασάφειες σου, όπως το αδύνατο, όπως η ονειροπόληση που τη ζωή καταστρέφει τόσες φορές...

Που μέσα στα χρόνια και τη λήθη πάντα καταφέρνεις να έχεις, όχι τη μνήμη του ανθρώπου που εγώ υπήρξα, αλλά του ανθρώπου που μπορούσα να είμαι...

Residuos

Ya tú no importas, ni tu amor conmueve, Ni yo soy en tus días la emoción dulce y leve que como brisa tibia pasó por tu desierto; porque tu amor ha muerto y mi pasión ha muerto.

Pero sobre tu mesa reposa mi estatuilla: Y al pasar de los años y al caer nuestra arcilla, Seguirá reposando sobre la misma mesa Sin que nadie pregunte al mirarla en la mesa Si es el mudo tributo de una huesa a otra huesa.

La pasión ha volado; Pero hay ciertos residuos que en el alma han quedado, Y noto cuando pasas por la calle, altanera, Que aún te peinas el pelo de la misma manera Que tanto me gustaba y que amé con tal celo. (Yo viví enamorado de tu pelo.) Y aún tengo la costumbre de usar el sobretodo con un botón de rosa en el ojal, al modo que tanto te gustara; y hasta existe una frase que en broma yo imitara, llena de tu decir y tu manera, que ahora uso por mía y usaré hasta que muera...

Cosas inconsecuentes, livianas, con las huellas Que les deja el amor al pasar sobre de ellas: Lo que una vez tú hiciste, lo que yo dije un día... Inconsecuencias muertas que viven todavía...

Y no ha de saber nunca la mujer que yo quiera Por qué le doy la mano de la misma manera... Ni ha de saber el hombre que en tu amor quedé preso Por qué cierras los ojos antes de dar un beso...

Υπολείμματα

Δεν έχεις πια σημασία, ούτε η αγάπη σου συγκινεί, ούτε εγώ είμαι στις μέρες σου το γλυκό και ανάλαφρο συναίσθημα που σαν ζεστό αεράκι πέρασε από την έρημό σου· γιατί η αγάπη σου πέθανε και το πάθος μου πέθανε.

Αλλά πάνω στο τραπέζι σου ξεκουράζεται το αγαλματίδιό μου· και όσο περνούν τα χρόνια και καθώς ο πηλός μας πέφτει, θα συνεχίσει να ακουμπάει στο ίδιο τραπέζι χωρίς να ρωτάει κανείς βλέποντάς το στο τραπέζι αν είναι ο σιωπηλός φόρος από ένα οστό σε άλλο οστό.

Το πάθος έχει πετάξει αλλά υπάρχουν κάποια υπολείμματα που έχουν μείνει στην ψυχή, και παρατηρώ όταν περπατάς στον δρόμο, αγέρωχη, ότι ακόμα χτενίζεις τα μαλλιά σου με τον ίδιο τρόπο που τόσο που άρεσε και που αγάπησα με τόσο ζήλο. (Έζησα ερωτευμένος με τα μαλλιά σου.) Και ακόμα έχω τη συνήθεια να φοράω το παλτό με ένα κουμπί τριαντάφυλλο στην κουμπότρυπα, με τον τρόπο που τόσο σου άρεσε· και ακόμα υπάρχει μια φράση που θα μιμούμουν σαν αστείο, γεμάτη από τα λόγια σου και τον τρόπο σου, που τώρα χρησιμοποιώ για δική μου και θα χρησιμοποιώ μέχρι να πεθάνω...

Πράγματα ασήμαντα, ελαφριά, με τα ίχνη που τα αφήνει η αγάπη περνώντας πάνω τους· Αυτό που μια φορά έκανες, αυτό που είπα μια μέρα... Ασυνέπειες νεκρές που ζουν ακόμα...

Και δεν πρέπει καθόλου να ξέρει η γυναίκα που εγώ θέλω γιατί της σφίγγω το χέρι με τον ίδιο τρόπο... Ούτε πρέπει να ξέρει ο άνδρας που έμεινα φυλακισμένος στην αγάπη σου γιατί κλείνεις τα πάντα πριν δώσεις ένα φιλί...

— Ex-libris —

Soy padre, planté un roble, y dejo escrito
este libro de versos; ni es sorpresa
que el alma quede entre sus hojas presa,
como si fuera un pétalo marchito.

Se ve en él que, en la vida, la aspereza,
tras mucho herirme, sonrió un poquito,
y que llevé metido en la cabeza
un afán de beberme el infinito.

Huyendo de mi sombra y de un recuerdo,
loco en pensares y en sentires cuerdo,
derramé en la poesía mi agonía.

Mas veo al cabo que el sentir más hondo
no se hizo verso; se quedó en el fondo.
¡Y siento que me ahoga todavía!

— Από-βιβλία —

Είμαι πατέρας, φύτεψα μια βελανιδιά, και αφήνω γραμμένο
αυτό το βιβλίο με στίχους· ούτε είναι έκπληξη
ότι η ψυχή παραμένει ανάμεσα στα φύλλα φυλακισμένη,
σαν να ήταν ένα πέταλο μαραμένο.

Φαίνεται σε αυτόν ότι, στη ζωή, η τραχύτητα,
αφού πολύ με πλήγωσε, χαμογέλασε για λίγο,
και ότι είχα βαλμένο στο κεφάλι
μια λαχτάρα να πιω το άπειρο.

Φεύγοντας από τη σκιά μου και από μια ανάμνηση,
τρελός στη σκέψη και στην αφή υγιής,
έριξα στην ποίηση την αγωνία μου.

Όμως βλέπω στο τέλος ότι το βαθύτερο συναίσθημα
δεν έγινε στίχος· παρέμεινε στο βάθος.
Και νιώθω ότι με πνίγει ακόμα!